

Determination of occupational anxiety levels of teacher candidates studying in a different departments

Farklı bölümlerde öğrenim gören öğretmen adaylarının mesleki kaygı düzeylerinin belirlenmesi¹

Duygu Harmandar Demirel²
Emrah Serdar³
Mehmet Demirel⁴

Abstract

The aim of this study is to determine the anxiety levels of the students studying in the teaching departments and to examine these according to different variables. The sample of the study consisted of 400 non-random sampling methods and 400 prospective teachers who were studying at Dumlupınar University. The personal information form created by the researchers and the data related to the pre-service teachers' concerns about the teaching profession were provided by Caba and Yalçınalp (2009). In the research findings: "Gender", "Age", "Satisfaction Status", "Class", "Faculty" and "Sports Making Status" showed a significant difference in "OAST" total scores ($p < 0.05$). As a result, it can be concluded that the vocational anxiety levels of the teacher candidates studying in different departments differ according to some variables.

Keywords: Teaching Profession; Teacher Candidates; Occupational Anxiety.

[\(Extended English summary is at the end of this document\)](#)

Özet

Bu araştırma ile öğretmenlik bölümlerinde okuyan öğrencilerinin mesleğe yönelik kaygı düzeylerini belirlemek ve bunu farklı değişkenlere göre incelemektir. Araştırmanın örneklemini seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme yoluyla seçilen ve Dumlupınar Üniversitesinde öğrenim görmekte olan 400 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Çalışmada oluşturulan demografik bilgi formu ve öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik kaygılarına ilişkin veriler Cabı ve Yalçınalp (2009) tarafından geliştirilen Öğretmen Adaylarına Yönelik Mesleki Kaygı Ölçeği (ÖAYMK) ile sağlanmıştır. Verilerin analizinde; betimsel istatistik yöntemler, Man Whitney U ve Kruskal Wallis testlerinden faydalanılmıştır. Araştırma bulgularında: "Cinsiyet", "Yaş", "Okuduğu Bölümden Memnun Olma Durumu", "Sınıf", "Fakülte" ve "Spor Yapma Durumu" göre "ÖAYMK" toplam puanlarında manidar farklılık bulunmuştur. Araştırmaya göre, öğretmen adaylarının meslekleri ile ilgili kaygı seviyelerinin değişkenlere göre farklılaştığı sonucuna varılabilir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik Mesleği; Öğretmen Adayları; Mesleki Kaygı.

¹ Bu Çalışma International Congress on Education 2018'de sözel bildiri olarak sunulmuştur. 28 Haziran- 1 Temmuz 2018.

² Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, duygu.harmandar@dpu.edu.tr

³ Arş. Gör., İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Spor Bilimleri Fakültesi, serdar-emrah@hotmail.com

⁴ Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, Turizm Fakültesi, mehmetdemirel78@gmail.com

1. Giriş

Eğitim sisteminin en temel unsur öğretmendir (Şişman, 2007). Bir ülkenin eğitim sistemi; nitelikli ve iyi yetişmiş insan kaynağına ve sahip olmak gelişmiş ülkeler arasında yer alabilmek için temel unsurdur. Öğretmen, eğitim sürecini kumanda edecek ve yönlendirecek ve öğelerin en önemlisidir. Ayrıca, istedik davranışları kılavuzlayan ve sağlayan öğelerden biridir (Sönmez, 1994).

Tüm meslekler için başarılı olmanın önemli koşulları arasında bireylerin öğrencilik hayatlarında iyi eğitilmesi bulunmaktadır. Ancak kaygı ve tutum gibi bazı psikolojik faktörlerle iyi eğitim almanın ve iyi eğitim verebilmenin yakından ilişkisi vardır (Mergen ve ark., 2014).

Öğretmen adayları lisans eğitimleri süresince hem alan bilgisi içeren teroik ve uygulamalar dersler hem de öğrenci ile etkileşimi içeren formasyon dersleri almaktadırlar. Ancak bu dersler, öğretmen adaylarının kişisel özellikleri ve duygusal durumlarına değil öğretim sürecine yoğunlaşmaktadır.

Geçmiş eğitim deneyimlerinin öğretmen adaylarının gelecekteki sınıf davranışlarına ilişkin etkileri araştırmalara ilişkin bulgular arasındadır (Pop, 2010; Richardson ve Watt, 2005; Saban, 2003). Bu açıdan meslek kaygısı ile ilgili yapılan çalışmaları büyük önem arz etmektedir.

Üniversite hayatına büyük ve zor bir dönemden sonra başlayan öğrenciler, eğitimleri sırasında geleceğe dair endişeli olabilir. Üniversitenin son yılının, öğrencilerin hayatında önemli bir dönüm noktası olduğu reddedilemez. Bu süreçte iş bulma korkusu ve farklı sorumluluklar, iş seçimi, gerçek hayatta rol almanın düşünceleri, yaşanan arkadaşlıklar, kaygı yaratan etmenlerden bazıları olarak sıralabilir (Tümerdem, 2007).

Anormal ve belirsiz bir aşırı korku hali olarak ifade edilen ve fiziksel belirtilerle kendini gösteren kaygı (Millar ve Walsh, 2000); somut bir neden olmadan, gelecek korkusu, sıkıntı, endişe, gibi hissedilen evrensel bir duygudur. Bu hissin sık ve şiddetli tezahürü, kişinin geçmişinde önemli çatışmalar ve sıkıntılar yaşadığını gösterirken sağlıklı kişi sık ve ciddi şekilde kaygı yaşamaz.

Olumsuz kaygı, öğrenme sürecini karmaşıklaştıran ve başarıyı engelleyen (debilitating anxiety) ve olumlu kaygı, bireylerin doğal eylemleri üzerinde başarı elde etmelerine neden olan kaygı (facilitating anxiety) olmak üzere Scovel (1978) tarafından iki farklı şekilde tanımlanmıştır. Olumlu kaygı, öğrenciyi öğrenme sürecine aktif olarak katılmayı öğrenmeye teşvik ederken, negatif kaygı öğrencinin kendinden şüphe duymasına ya da son derece üzüntü duymasına neden olur ki bu durumda kaygı normal seviyenin üzerindedir ve başarıyı etkileyebilecek düzeye ulaşabilir.

Öğretmenin mesleğe yönelik olumlu ya da olumsuz tutumlarının yanında öğretmenlik mesleğine yönelik kaygı da meslekte önem taşır. Mesleğe ilişkin kaygıların yoğunlaştığı zamanların başında mezuniyet aşaması, Kamu Personeli Seçme Sınavı, atama veya iş bulma kaygısı gelmektedir (Atmaca, 2013). Bu kaygıların ortaya çıkmasını engellemede öğretmen yetiştirme programlarının çok etkili olduğunu söylemek pek mümkün değildir (Ralph, 2004).

Fuller (1969)'e göre; öğretmen adaylarının mesleki kaygılarına yönelik belirgin bir tanım bulunmamakta, yaşadıkları mesleki kaygının ise bazı özellikler bakımından ben-merkezli ya da görev ve öğrenci merkezli olarak üç bölüme ayrılmaktadır.

Bireylerin odak noktası olduğu, öz-merkezli endişeleri olan öğretmen adayı, mesleğini başarabileceğinden endişe duymaktadır. Bir öğretmen adayı daima aşağıdaki soruları sormaktadır: Öğretmenlik mesleği bana uygun mu? Her gün öğretmenlik mesleğini nasıl yapacağım? Öğretmenliğimi veliler yeterli görecekler mi?

Görev odaklı kaygıları olan bir öğretmen adayı yeni öğretim araçlarını, alanındaki yenilikleri ve yeni öğretim yöntemlerini yakından takip eder. Bu durumda bir öğretmen adayı sürekli olarak şu soruları sormaktadır: Her gün birçok öğrenciyle ilgilenebilecek miyim? Yeni yöntemler, yeni teknikler, yeni malzemeler nasıl acaba ulaşabilirim? Benden beklenen birçok görevi gerçekleştirebilecek miyim?

Öğrenci merkezli kaygı yaşayan öğretmen adayı öğrencinin zihinsel, fiziksel, duygusal veya sosyal ihtiyaçlarına odaklanır ve daha öğrenci merkezli düşünür. Bu durumdaki bir öğretmen adayı her zaman şu soruları sormaktadır: Her öğrencinin daha kolay ve daha çabuk öğrenmesini nasıl sağlayabilirim? Her öğrencinin kendine güven ve başarı duygusunu geliştirmesine nasıl yardımcı olabilirim? Her öğrencinin potansiyelini keşfetmesine ve geliştirmesine nasıl yardımcı olabilirim? (Saban, Korkmaz ve Akbaşlı, 2004).

Görevle ilgili kaygının odak noktası öğretim görevidir. Öğretim sürecinde kullanılacak ekipman eksikliği ve sınıftaki çok sayıda öğrenci bu endişeyi beslemektedir. Bu kaygıyı taşıyan öğretmen adayı kendine şu soruları sorar: Farklı sınıf ortamlarında nasıl bir öğretim süreci gerçekleşiyor? Eğitim sürecinde kullanacağım fikirleri ve materyalleri nasıl edinebilirim? Bana kim öğretim konusunda başarılı olmam için yardımcı olabilir? (Taşgın, 2006).

Öğretmenlerin adaylarının öğrenim süreçlerini mesleğe ilişkin bilgi ve becerilerle dolu tamamlamaları kadar, gelecekteki performansları üzerinde olumsuz bir etkisi olduğu düşünülen mesleğe ilişkin kaygılarını incelemek önemlidir. Bu kaygıları belirlemek ve eğer varsa çözüm bulmak, öğretmen adaylarının mesleğinde daha verimli olmalarını sağlayacaktır. Bu doğrultuda, bu çalışmanın amacı Dumlupınar Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Eğitim Fakültesi ve Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin kaygı düzeylerini belirlemektir.

2. Yöntem

Araştırma Grubu: Araştırmanın örneklem grubu, uygun örnekleme yoluyla seçilen ve Dumlupınar Üniversitesinde öğrenim görmekte olan 400 öğretmen adayı (öğretmenlik bölümlerinde okuyan veya formasyon alan) oluşturmaktadır

Veri Toplama Aracı: Farklı ölçekler öğretmenlik kaygısını ölçmek için geliştirilirken çoğunlukla Fuller (1969) ile Fuller ve Bown (1975)'un çalışmaları baz alınmıştır. Çalışmada öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik kaygılarına ilişkin veriler Cabı ve Yalçınalp (2009) tarafından geliştirilen Öğretmen Adaylarına Yönelik Mesleki Kaygı Ölçeği (ÖAYMK) ile sağlanmıştır. Ölçek likert tipidir. Ölçekte sekiz faktör ve bu faktörleri temsil eden toplam 45 madde bulunmaktadır. Bu faktörlerden 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14. maddeler Görev Merkezli Kaygı (GMK); 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21. maddeler Ekonomik/Sosyal Merkezli Kaygı (ESMK); 22, 23, 24, 25, 26, 27. maddeler Öğrenci/İletişim Merkezli Kaygı (ÖİMK); 28, 29, 30, 31,32. maddeler Meslektaş ve Veli Merkezli Kaygı (MVMK); 33, 34, 35, 36. maddeler Kişisel Gelişim Merkezli Kaygı (KGMK); 37, 38, 39. maddeler Atanma Merkezli Kaygı (AMK); 40, 41, 42. maddeler Uyum Merkezli Kaygı (UMK); 43, 44, 45. maddeler Okul Yönetimi Merkezli Kaygı (OYMK) düzeylerini ölçmektedir.

Verilerin Analizi: Microsoft Excel 2003 programında düzenlenen verilerin değerlendirilmesi aşamasında SPSS 20.0 kullanılmıştır. Yüzde ve frekans yöntemleri katılımcıların kişisel bilgilerinin dağılımlarının belirlenmesi için; Shapiro Wilks testi ile verilerin non-parametrik test koşullarına uygun olduğu belirlenmiş, Mann Whitney U ve Kruskal Wallis testleri öğretmen adaylarının mesleki kaygılarının değişkenlere göre farklılığını belirlemek için uygulanmıştır.

3. Bulgular

Tablo 1: Katılımcıların Kişisel Bilgilerinin Dağılımı

Değişkenler		F	%
Cinsiyet	Erkek	150	40,0
	Kadın	225	60,0
	Toplam	375	100
Yaş	17-20	81	21,6
	21-24	237	63,2
	25 ve üstü	57	15,2
	Toplam	375	100
Sınıf	1	104	27,7
	2	42	11,2
	3	55	14,7
	4	174	46,4
	Toplam	375	100
Fakülte	Fen-Edebiyat	111	29,6
	Eğitim	79	21,1
	Besyo	185	49,4
	Toplam	375	100
Memnun Olma Durumu	Evet	325	86,7
	Hayır	50	13,3
	Toplam	375	100
Spor Yapma Durumu	Evet	160	42,7
	Hayır	215	57,3
	Toplam	375	100

Tablo 1’de Katılımcıların kişisel bilgilerine ilişkin istatistiksel bulgulara göre katılımcıların %60,0’ının “Kadın”, % 63,2’inin “21-23 ”yaş aralığında olduğu, %46,4’ünün “4.Sınıfta” öğrenim gördüğü, %46,7’nin “Besyo”da öğrenim gördüğü, %86,7’inin “Okuduğu bölümden memnun” olduğu, %57,3’ünün “Spor yapmadığı” tespit edilmiştir.

Tablo 2: Katılımcıların Cinsiyet Değişkenine Göre Ölçek Puanlarının Dağılımı

Alt Boyut	Cinsiyet	N	Sıra Değer Ort.	Z	P
Görev Merkezli Kaygı	Erkek	150	164,67	-3,406	,001*
	Kadın	225	203,55		
Ekonomik/Sosyal Merkezli Kaygı	Erkek	150	176,73	-1,646	,100
	Kadın	225	195,51		
Öğrenci/İletişim Merkezli Kaygı	Erkek	150	169,12	-2,774	,006*
	Kadın	225	200,59		
Meslektaş/Veli Merkezli Kaygı	Erkek	150	205,70	-3,912	,000*
	Kadın	225	161,45		
Kişisel Gelişim Merkezli Kaygı	Erkek	150	173,45	-2,148	,032*
	Kadın	225	197,70		
Atanma Merkezli Kaygı	Erkek	150	153,42	-5,067	,000*
	Kadın	225	211,06		
Uyum Merkezli Kaygı	Erkek	150	175,71	-1,808	,071
	Kadın	225	196,19		
Okul Yönetimi Merkezli Kaygı	Erkek	150	169,12	-2,774	,006*
	Kadın	225	200,59		

Tablo 2’deki test sonuçlarına göre; katılımcıların cinsiyetleri ile ölçek puanları arasında “Ekonomik/Sosyal Merkezli Kaygı” ve “Uyum Merkezli Kaygı” alt boyutları dışında kalan tüm alt boyutlarda manidar farklılık belirlenmiştir. Farklılığın tespit edildiği alt boyutlarda kadın katılımcılar erkek katılımcılara oranla daha yüksek skor elde etmişlerdir.

Tablo 3: Katılımcıların Yaş Değişkenine Göre Ölçek Puanlarının Dağılımı

Alt Boyut	Yaş	N	Sıra Değer Ort.	X ²	p
Görev Merkezli Kaygı	17-20	81	222,96	14,113	,001*
	21-24	237	184,03		
	25 ve üstü	57	154,82		
Ekonomik/Sosyal Merkezli Kaygı	17-20	81	178,67	,827	,661
	21-24	237	189,81		
	25 ve üstü	57	193,73		
Öğrenci/İletişim Merkezli Kaygı	17-20	81	208,01	4,281	,118
	21-24	237	179,89		
	25 ve üstü	57	193,29		
Meslektaş/Veli Merkezli Kaygı	17-20	81	204,10	3,192	,203
	21-24	237	186,42		
	25 ve üstü	57	171,68		
Kişisel Gelişim Merkezli Kaygı	17-20	81	211,40	5,545	,065
	21-24	237	183,76		
	25 ve üstü	57	172,36		
Atanma Merkezli Kaygı	17-20	81	185,00	1,276	,528
	21-24	237	192,20		
	25 ve üstü	57	174,79		
Uyum Merkezli Kaygı	17-20	81	200,83	1,655	,437
	21-24	237	183,15		
	25 ve üstü	57	189,91		
Okul Yönetimi Merkezli Kaygı	17-20	81	208,01	4,281	,118
	21-24	237	179,89		
	25 ve üstü	57	193,29		

Tablo 3'deki test sonuçlarına göre; katılımcıların yaşları ile ölçek puanları arasında sadece "Görev Merkezli Kaygı" alt boyutunda manidar bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Anlamlı farklılığın tespit edildiği alt boyutlarda 17-20 yaş aralığındaki katılımcılar diğer yaş grubunda yer alan katılımcılara oranla daha yüksek skor elde etmişlerdir.

Tablo 4: Katılımcıların Sınıf Değişkenine Göre Ölçek Puanlarının Dağılımı

Alt Boyut	Sınıf	N	Sıra Değer Ort.	X ²	P
Görev Merkezli Kaygı	1	104	184,81	5,168	,160
	2	42	223,71		
	3	55	183,15		
	4	174	182,82		
Ekonomik/Sosyal Merkezli Kaygı	1	104	163,70	7,636	,050*
	2	42	191,50		
	3	55	192,15		
	4	174	200,36		
Öğrenci/İletişim Merkezli Kaygı	1	104	188,88	1,249	,741
	2	42	205,25		
	3	55	183,56		
	4	174	185,81		
Meslektaş/Veli Merkezli Kaygı	1	104	184,49	1,168	,761
	2	42	183,64		
	3	55	178,60		
	4	174	194,12		
Kişisel Gelişim Merkezli Kaygı	1	104	189,44	1,834	,608
	2	42	198,62		
	3	55	171,23		
	4	174	189,88		
Atanma Merkezli Kaygı	1	104	159,29	1,687	,001*
	2	42	201,99		
	3	55	163,97		
	4	174	224,74		
Uyum Merkezli Kaygı	1	104	176,63	1,848	,605
	2	42	196,19		
	3	55	196,90		
	4	174	190,01		

Okul Yönetimi Merkezli Kaygı	1	104	186,88	1,249	,749
	2	42	205,25		
	3	55	183,56		
	4	174	185,91		

Tablo 4'deki test sonuçlarına göre; katılımcıların sınıfları ile ölçek puanları arasında “Ekonomik/Sosyal Merkezli Kaygı” ve “Atanma Merkezli Kaygı” alt faktörlerinde manidar farklılık olduğu tespit edilmiştir. Anlamlı farklılığın tespit edildiği alt boyutlarda 4. Sınıfta öğrenim gören katılımcılar diğer sınıflarda öğrenim gören katılımcılara oranla daha yüksek skor elde etmişlerdir.

Tablo 5: Katılımcıların Fakülte Değişkenine Göre Ölçek Puanlarının Dağılımı

Alt Boyut	Fakülte	N	Sıra Değer Ort.	X ²	p
Görev Merkezli Kaygı	Fen-Edebiyat	111	220,08	25,337	,000*
	Eğitim	79	212,50		
	Besyo	185	159,60		
Ekonomik/Sosyal Merkezli Kaygı	Fen-Edebiyat	111	204,80	4,293	,117
	Eğitim	79	188,12		
	Besyo	185	177,87		
Öğrenci/İletişim Merkezli Kaygı	Fen-Edebiyat	111	210,52	13,053	,001*
	Eğitim	79	203,67		
	Besyo	185	167,79		
Meslektaş/Veli Merkezli Kaygı	Fen-Edebiyat	111	221,67	22,872	,000*
	Eğitim	79	201,27		
	Besyo	185	162,14		
Kişisel Gelişim Merkezli Kaygı	Fen-Edebiyat	111	212,38	17,212	,000*
	Eğitim	79	208,08		
	Besyo	185	164,80		
Atanma Merkezli Kaygı	Fen-Edebiyat	111	231,15	38,832	,000*
	Eğitim	79	207,36		
	Besyo	185	153,84		
Uyum Merkezli Kaygı	Fen-Edebiyat	111	207,85	7,080	,029*
	Eğitim	79	198,14		
	Besyo	185	173,44		
Okul Yönetimi Merkezli Kaygı	Fen-Edebiyat	111	210,52	13,053	,001*
	Eğitim	79	203,67		
	Besyo	185	167,79		

Tablo 5'deki test sonuçlarına göre; katılımcıların fakülteleri ile ölçek puanları arasında alt faktörlerin tümünde manidar farklılık olduğu tespit edilmiştir. Anlamlı farklılığın tespit edildiği alt boyutlarda Fen-Edebiyat Fakültesinde Öğrenim gören katılımcılar diğer katılımcılara oranla daha yüksek skor elde etmişlerdir.

Tablo 6: Katılımcıların Okuduğu Bölümden Memnun Olma Durumlarına Göre Ölçek Puanlarının Dağılımı

Alt Boyut	Memnun Olma	N	Sıra Değer Ort.	Z	P
Görev Merkezli Kaygı	Evet	325	183,08	-2,241	,025*
	Hayır	50	219,95		
Ekonomik/Sosyal Merkezli Kaygı	Evet	325	184,09	-2,258	,024*
	Hayır	50	220,18		
Öğrenci/İletişim Merkezli Kaygı	Evet	325	176,05	-1,813	,070
	Hayır	50	213,96		
Meslektaş/Veli Merkezli Kaygı	Evet	325	186,33	-,766	,443
	Hayır	50	198,83		
Kişisel Gelişim Merkezli Kaygı	Evet	325	185,60	-1,104	,269
	Hayır	50	203,57		
Atanma Merkezli Kaygı	Evet	325	186,19	-,829	,407
	Hayır	50	199,78		
Uyum Merkezli Kaygı	Evet	325	182,34	-1,808	,071
	Hayır	50	224,78		
Okul Yönetimi Merkezli Kaygı	Evet	325	184,05	-1,813	,070
	Hayır	50	213,69		

Tablo 6'daki test sonuçlarına göre; katılımcıların bölümden memnun olma durumları ile ölçek puanları arasında "Görev Merkezli Kaygı" ve "Ekonomik/Sosyal Merkezli Kaygı", alt boyutlarında anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Diğer alt faktörlerde istatistiksel olarak manidar fark bulunamamıştır. Anlamlı farklılığın tespit edildiği alt boyutlarda memnun olan katılımcıların puanları memnun olmayan katılımcılara oranla daha yüksek skor elde etmişlerdir.

Tablo 7: Katılımcıların Spor Yapma Durumlarına Göre Ölçek Puanlarının Dağılımı

Alt Boyut	Spor Yapma	N	Sıra Değer Ort.	Z	P
Görev Merkezli Kaygı	Evet	160	170,85	-2,646	,008*
	Hayır	215	200,76		
Ekonomik/Sosyal Merkezli Kaygı	Evet	160	181,26	-1,041	,298
	Hayır	215	193,02		
Öğrenci/İletişim Merkezli Kaygı	Evet	160	175,72	-1,906	,057
	Hayır	215	197,14		
Meslektaş/Veli Merkezli Kaygı	Evet	160	174,79	-2,056	,040*
	Hayır	215	197,83		
Kişisel Gelişim Merkezli Kaygı	Evet	160	171,97	-2,501	,012*
	Hayır	215	199,93		
Atanma Merkezli Kaygı	Evet	160	167,50	-3,173	,002*
	Hayır	215	203,25		
Uyum Merkezli Kaygı	Evet	160	173,66	-2,229	,026*
	Hayır	215	198,67		
Okul Yönetimi Merkezli Kaygı	Evet	160	175,72	-1,906	,057
	Hayır	215	197,14		

Tablo 7'deki test sonuçlarına göre; katılımcıların spor yapma durumları ile ölçek puanları arasında "Görev Merkezli Kaygı", "Meslektaş/Veli Merkezli Kaygı", "Kişisel Gelişim Merkezli Kaygı", "Atanma Merkezli Kaygı" ve "Uyum Merkezli Kaygı" alt faktörlerinde manidarlık tespit edilmiştir. Farklılığın tespit edildiği alt boyutlarda spor yapmayan katılımcılar spor yapan katılımcılara oranla daha yüksek skor elde etmişlerdir.

4. Tartışma

Kaygı, kişinin rasyonel olmayan inançlarının sonucu iken oluşumu doğrudan olaylara yol açmaz. Bu noktada, kişi için durumun taşıdığı anlam önemlidir (Karataş, Arslan ve Karataş, 2014). Milli Eğitim Bakanlığı tarafından açılan kadro sayısı, bazı branşlardaki yığılmalar, yüksek puan alma zorunluluğu olan Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) gibi faktörlerin öğretmen adaylarının kaygılarını arttırdığı düşünülmektedir (Doğan ve Çoban, 2009).

Cinsiyet değişkenine göre, "Görev Merkezli Kaygı", "Öğrenci/İletişim Merkezli Kaygı" ve "Atanma Merkezli Kaygı" alt boyutlarında kadın katılımcılar erkek katılımcılara oranla daha yüksek skor elde etmişlerdir. Bu sonuca benzer olarak Taşgın (2006), Çubukçu ve Dönmez (2011), Akgün ve Özgür (2014), Mergen vd. (2014) ve Özbal ve Ektirici (2017) çalışmalarında, kadın katılımcıların erkek katılımcılara oranla daha yüksek kaygı seviyesine sahip olduğunu ifade etmiştir. Gözler, Bozgeyikli ve Avcı (2017) ise yapmış oldukları çalışmada meslektaş/veli, kişisel gelişim, atanma, ekonomik/sosyal, öğrenci/iletişim, uyum ve toplam kaygı boyutlarında erkek katılımcıların kaygı seviyelerinin kadın katılımcılara oranla daha anlamlı düzeyde yüksek olduğu tespit edilmiştir. Öte yandan Taşgın (2006), Saracaloğlu, Kumral ve Kanmaz. (2009), Bozdam ve Taşgın (2011), Ünal ve Alaz (2008), Dilmaç (2010), Taşdemir (2015), Kafkas ve ark. (2010), Alisinanoğlu, Kesicioğlu ve Ünal (2010), Temiz (2011), Yalçın (2014), Çelen ve Bulut (2015) ve Kafkas, Bilgici ve Deniz (2016) çalışmalarında öğretmen adaylarının mesleki kaygı durumlarının ölçeğin alt boyutları ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir.

Yaşa göre, 24 yaş ve üzerindeki katılımcıların puanları "Görev Merkezli Kaygı" alt boyutunda diğer yaş grubundaki katılımcıların puanlarından daha yüksektir. Bu durumun meslek hayatına başlamak üzere olan ve iyi bir öğretmen olabilme endişesini taşımasından kaynaklandığı söylenebilir. Bozdam ve Taşgın (2011) ve Çelen ve Bulut (2015), ' yaş değişkenlerine göre bazı alt boyutlarda istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı tespit edilmiştir. Özbal ve Ektirici'nin (2017)

çalışmalarında yaşın anlamlı bir değişken olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öte yandan Yalçın (2014) ve Atmaca (2013) mesleki kaygı düzeyini yaş faktörünün önemli derecede etkilemediği sonucuna ulaşmıştır.

Okudukları bölümden memnun olma durumlarına göre, bazı alt boyutlarda okudukları bölümden memnun olmayan katılımcıların puanı, diğer katılımcıların puanından daha yüksektir. Bu sonucun, okudukları bölümü sevip benimseyen öğretmen adaylarının meslekleriyle daha çok bütünleştiğinden kaynaklandığı söylenebilir.

Spor yapma durumlarına göre ise, "*Görev Merkezli Kaygı*", "*Atanma Merkezli Kaygı*", "*Uyum Merkezli Kaygı*", "*Meslektaş ve Veli Merkezli Kaygı*" ve "*Kişisel Gelişim Merkezli Kaygı*" alt boyutlarında düzenli spor yapmayan katılımcıların puanı, diğer katılımcıların puanından daha yüksektir. Düzenli yapılan egzersizlerin kaygıyı azaltmada ve hatta engellemede etkili olduğu (Baltaş ve Baltaş,1993; Baltaş, 1996) ve özgüven gelişimine katkısından ve bu doğrultuda yaşanabilecek olumsuzlukları minimize ettiği düşünülebilir.

Öğrenim gördükleri sınıflara göre, "*Ekonomik/Sosyal Merkezli Kaygı*" ve "*Atanma Merkezli Kaygı*" alt boyutlarında 3. Sınıfta öğrenim gören katılımcıların puanı, diğer sınıflarda öğrenim gören katılımcıların puanından daha yüksektir. 5. ve 6. yarıyıl ile birlikte, Sınıf Yönetimi, Özel Öğretim Yöntemleri Okul Deneyimi vb. derslerini alan öğretmen adaylarının uygulama alanına giriş yapmalarıyla birlikte mesleğe yönelik kaygılarının da arttığı söylenebilir.

Bu sonuç Çelen ve Bulut (2015) ile Yaylı ve Hasırcı'nın (2009) çalışmalarının bulgularıyla benzerlik göstermektedir. Benzer olarak Bilgici ve Deniz'in (2016) ile Kurtuldu ve Ayaydın (2010) yapmış oldukları çalışmalarda mesleki kaygı seviyesinin sınıfa göre artış gösterdiğini belirlemişlerdir. Alisinanoğlu, Kesicioğlu ve Ünal (2010)'ın yapmış oldukları araştırmada öğrencilerin mesleki kaygı düzeylerinde devam etmekte oldukları sınıfların önemli bir etken olduğunu ifade etmiştir. Ancak Taşdemir (2015) ile Akgün ve Özgür (2014) çalışmalarında sınıf değişkeni açısından herhangi bir istatistikî anlamlı bir farklılığa rastlamamıştır. Doğan ve Üstün (2015) çalışmalarında meslekî formasyon anlamında özgüvenin tam olarak sağlanamadığı; birinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinde görülen meslekî özgüven eksikliğinin mesleki kaygıya neden olduğu ifade edilmiştir. Mergen vd. (2013) yaptığı çalışmada birinci sınıflarda kendilik, görev ve etkili olma kaygıları görülmüştür. Çubukçu ve Dönmez (2011) 1. Sınıfta öğrenim gören öğrencilerin 2. Sınıf öğrencilerine oranla kaygı seviyelerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Fakülte değişkenine göre ise, "*Görev Merkezli Kaygı*", "*Öğrenci/İletişim Merkezli Kaygı*", "*Atanma Merkezli Kaygı*", "*Uyum Merkezli Kaygı*", "*Meslektaş ve Veli Merkezli Kaygı*", "*Kişisel Gelişim Merkezli Kaygı*" ve "*Okul Yönetimi Merkezli Kaygı*" alt boyutlarında Fen-Edebiyat fakültesinde öğrenim gören katılımcıların puanları diğer fakültelerde öğrenim gören katılımcıların puanlarından daha yüksektir. KPSS ve sonrasındaki mülakat nedeniyle zorlanan öğretmen adaylarının "*Atanma Merkezli Kaygı*" düzeyinin de büyük oranda arttığı söylenebilir (Tümkiye, Aybek ve Çelik, 2007).

Bilgici ve Deniz (2016) okul öncesi öğretmeni adaylarının; Çelen ve Bulut (2015) Beden eğitimi öğretmeni adaylarının; Dılmaç (2010) görsel sanatlar öğretmeni adaylarının; Başaran (2010) müzik öğretmeni adaylarının; Doğan ve Çoban (2009) eğitimi fakültesinde öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarının; Çağır ve Gürkan (2008) ilköğretim öğretmeni adaylarının; Köse (2006) müzik öğretmeni adaylarının düşük düzeyde mesleki kaygı taşıdıkları tespit edilmiştir. Taşgün (2011) ise beden eğitimi öğretmeni adaylarının kaygı düzeylerini orta seviyede olduğunu ifade etmiştir.

Sağlıklı kişinin, kaygıyı sıklıkla ve şiddetli bir biçimde yaşadığı; bu duygunun sık ve şiddetli bir biçimde ortaya çıkmasının ise kişinin geçmişte önemli engellenme ve çatışma yaşadığını göstermektedir. Bu doğrultuda beklentilerin yüksekliği ve mükemmeliyetçi anlayışın meydana getirdiği otoriter ailelerin çocuklarının (öğrencilerin) kaygı seviyelerinin yüksek olmasının, busebepten olduğu düşünülmektedir. Çocuklarına ilişkin demokratik tutuma sahip anne ve babaların çocukları kendilerine güvenmelerinde ve yaşama dair düşük kaygı seviyesine sahip olmalarında etkili olduğu söylenebilir (Akgün, Gönen ve Aydın; 2007).

Kaynakça

- Akgün, A., Gönen, S., Aydın, M. (2006). İlköğretim Fen Ve Matematik Öğretmenliği Öğrencilerinin Kaygı Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi* www.E-Sosder.Com Bahar- C.6 S.20 (283-299).
- Akgün, F., Özgür, H. (2014). Bilişim Teknolojileri Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları İle Mesleki Kaygılarının İncelenmesi. *Eğitimde Kuram Ve Uygulama*, 10(5), 1206-1223.
- Alisinanoğlu, F., Kesicioğlu, O., Ünal, E. (2010). Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Mesleki Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi. 2. Uluslar Arası Öğretmen Yetiştirme Politikaları Ve Sorunları Sempozyumu. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Atmaca, H. (2013). Almanca, Fransızca Ve İngilizce Öğretmenliği Bölümlerinde Okuyan Öğretmen Adaylarının Mesleki Kaygıları. *Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish And Turkic*, 8(10), 67 – 76.
- Bakırcıoğlu, R. (2005). İlköğretim, Ortaöğretim ve Yükseköğretimde Rehberlik Ve Psikolojik Danışma. Ankara: Anı.
- Baltaş, A., Baltaş, Z. (1993). Stres Ve Başa Çıkma Yolları. Remzi Kitabevi 14. Basım. İstanbul.
- Baltaş, A. (1996). Stres İle Başa Çıkma Yolları Ve İş Hayatında Stres. IX. Ulusal Psikoloji Kongresi Bilimsel Çalışmaları. İstanbul. 229-235.
- Başaran, SS. (2010). Müzik Öğretmeni Adaylarının Sürekli Kaygı Düzeyleri, Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutumları ve Öz yeterlik Algılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü..
- Bilgici, BG., Deniz, Ü. (2016). Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Gelecek Kaygılarının İncelenmesi, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, Cilt:24 No:5, 2353-2372.
- Bozdam, A., Taşgın, Ö. (2011). Öğretmen Adaylarının Mesleki Kaygı Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Bilim Dergisi, 13(1), 44-53.
- Cabı, E., Yalçınalp, S. (2013). Öğretmen Adaylarına Yönelik Mesleki Kaygı Ölçeği: Geçerlik Ve Güvenilirlik Çalışması. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 44, 85-96.
- Çağır, G., Gürkan, U. (2008). Öğretmen Adaylarının Mesleki Kaygı Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. 17. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi. Sakarya: Sakarya Üniversitesi.
- Çubukçu, Z., Dönmez, A. (2011). Öğretmen Adaylarının Mesleki Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi, *Eğitimde Kuram Ve Uygulama*, 7 (1):3-25.
- Dilmaç, O. (2010). Görsel Sanatlar Öğretmen Adaylarının Kaygı Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 24, 49-64.
- Doğan, T., Çoban, E. A. (2009). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları İle Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Eğitim Ve Bilim*, 34(153), 158-168.
- Dursun, S., Karagün, E. (2012). Öğretmen Adaylarının Mesleki Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi: Kocaeli Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu Son Sınıf Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma, *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24: 93 – 112.
- Fuller, FF. (1969). “Concers Of Teacher: A Developmental Conceptualization”, *American Educational Research Journal*, Vo 6, No 2, Pp.207-226.
- Fuller, F.F., Bown, O.H. (1975). *Becoming A Teacher*, İn K.J. Rehage (Ed.) *Teacher Education*, NSSE 74th Yearbook, Part II, Chicago: University Of Chicago Pres.
- Hoşşirin Elmas, S. (2010). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Matematik Öğretmeye Yönelik Kaygı Düzeyleri Ve Bu Kaygıya Neden Olan Etmenler. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kafkas, E. M., Açak, M., Çoban, B., Karademir, T. (2010). Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öz-Yeterlik Algıları İle Mesleki Kaygıları Arasındaki İlişki. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 11(2), 93-111.

- Karataş, Z., Arslan, D., Karataş, M. (2014). Examining Teachers's Trait, State Cursive Handwriting Anxiety. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 14(1), 241- 248.
- Köse, H. S. (2006). Müzik Öğretmen Adaylarının Meslek Kaygıları, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Aralık, 80-89.
- Kurtuldu, M.K., Ayaydın, A. (2010). Güzel Sanatlar Bölümü Öğrencilerinin Mesleki Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 28, 111 – 118.
- Mergen, H., Arslan, H., Mergen, B. E., Arslan, E. (2014). Öğretmen Adaylarının Mesleklerine Yönelik Tutum Ve Kaygıları. *E-Journal Of New World Sciences Academy Education Sciences*, 9(2), 162-177.
- Millar, E., Walsh, M. (2000). *Mental Health Matters In Primary Care*. Stanley Thornes Ltd, United Kingdom.
- Özbal, A, Ektirici, A. (2017). Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Mesleki Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi. *Sportif Bakış: Spor Ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, (), 46-55.
- Pickens, J. (2005). Attitudes And Perceptions. In N. Borkowski (Ed.), *Organizational Behavior* (Pp. 43–76). Sudbury, MA: Jones And Bartlett Publishers
- Pop, M. (2010). Beliefs About Teaching And Learning In The Context Of Motivation For Teaching: An Analysis Of Metaphorical Images Of Schooling Expressed By Prospective Teachers. *American Educational Research Association (AERA) International Conference*. Denver.
- Ralph, E. G (2004) Interns' And Cooperating Teachers' Concerns During The Extended Practicum. *Alberta Journal Of Educational Research*, 50(4), 411-429.
- Richardson, P., And Watt, H. (2005). I've Decided To Become A Teacher?: In *Fluences On Career Change*. *Teaching And Teacher Education*, 21(5), 475–489.
- Saban, A. (2003). A Turkish Profile Of Prospective Elementary School Teachers And Their Views Of Teaching. *Teaching And Teacher Education*(19), 829-846.
- Saracaloğlu, A. S., Kumral, O., Kanmaz, A. (2009). Ortaöğretim Sosyal Alanlar Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Yeterlikleri, Kaygıları Ve Akademik Güdülenme Düzeyleri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, VI(II), 38-54.
- Scovel, T. (1978). The Effect Of Affect On Foreign Language Learning: A Review Of The Anxiety Research, *Language Learning: A Journal Of Research In Language Studies*, Volume 28, Issue 1, 129-142.
- Saban, A.; Korkmaz, İ.; Akbaşlı, S.(2004). Öğretmen Adaylarının Mesleki Kaygıları, Eğitim Araştırmaları, Yıl: 5, Sayı, 17, S: 198 –209, Ankara.
- Serin, M , Güneş, A., Değirmenci, H . (2015). The Relationship Between The Attitudes Towards Teaching Profession And The Anxiety Level Of Prospective Primary School Teachers. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 4 (1), 21-34. DOI: 10.30703/Cije.321360
- Soyer, U. (2010). Özel Eğitim Öğretmen Adaylarının Öz Duyarlık Ve Sürekli Kaygı Düzeylerinin Belirlenmesi. *Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü*.
- Sönmez, V. (1994). *Program Geliştirmede Öğretmen Elkitabı*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şişman, M. (2007). *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: Pegem Akademi.
- Taşdemir, C. (2015). Examining Occupational Anxiety Level Of Mathematics Teachers For Some Variables. *Educational Research And Reviews*, 10(12), 1578- 1585.
- Taşgın, Ö., (2006). Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulunda Okuyan Öğretmen Adaylarının Mesleki Kaygı Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 14(2), 679-886.
- Temiz, E. (2011). Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Öğretmen Adaylarının Mesleki Kaygı Düzeylerinin Cinsiyet Ve Alan Değişkenleri Açısından İncelenmesi. *E-Journal Of New World Sciences Academy*, 6(2), 303-310.

- Tümerdem, R. (2007). Dicle Üniversitesi Eğitim Fakültesi Ve Fen – Edebiyat Fakültesi Kimya Son Sınıf Öğrencilerinin Kaygılarını Etkileyen Etmenler. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 20, 36 – 45.
- Tümekaya, S., Aybek, B. ve Çelik, M. (2007). Kpss'ye Girecek Öğretmen Adaylarındaki Umutsuzluk Ve Durumluk-Sürekli Kaygı Düzeylerini Yordayıcı Değişkenlerin İncelenmesi. *Kuram Ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 7(2), 953-974.
- Ünalı, Ü. E., Alaz, A.,(2008), Coğrafya Öğretmenliğinde Okuyan Öğretmen Adaylarının Mesleki Kaygı Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi, Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi S. 26, S. 1 -13.
- Yalçın, P. (2014). İngilizce, Fransızca ve Almanca Öğretmenliği Bölümlerinde Kayıtlı Öğretmen Adaylarının Mesleki Kaygıları, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 29(4), 256-266.
- Yayı, D., Hasırcı, S. (2009). Hizmet Öncesi Türkçe Öğretmenlerinin Öğretmeye Yönelik Endişeleri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(9), 520-525.

Extended English Summary

The main components of the education system are students, teachers, training programs, managers, training specialists, educational technology, physical and financial resources. Among these components, teachers are the fundamental elements. Quality and quantity of education is directly proportional with quality of teachers. Educational institutions that educate teachers provide programs to prepare teacher candidates for the teaching occupation in the best way possible. Educating teachers well in their student life is among the most important conditions for success in work life (this conditions is equally important for other occupations). However, giving and receiving good education is closely linked with some psychological factors such as anxiety. Students can get into university after hard and long competition. Also, they tend to have anxieties towards futures in the university. This study has two purposes. The first is to identify occupational anxiety levels of teacher candidates towards occupational success. Then, it is investigated whether occupational anxiety level of teacher candidates towards occupational success varied for certain variables (gender, department, class etc.).

Data was collected with Occupational Anxiety Scale for Teacher Candidates (OAST) developed by Cabı and Yalçınalp (2009). The scale was 5-point Likert form with 5-Extremely Worried, 4-Worried, 3-Partially Worried, 2-Slightly Worried, 1-Not Worried points for each options. Scale has eight factors and total of 45 items that represent these factors. Mission-based anxiety (MBA); Economic / Social Based Anxiety (ESBA); Student / Communication Based Anxiety (SCBA); Colleague and Parent Based Anxiety (CPBA); Personal Development Based Anxiety (PDBA); Appointment Based Anxiety (ABA); Adaptation Based Anxiety (ABA); School Management Based Anxiety (SMBA) levels were measured. Possible lowest score in scale was 45 and possible highest score in the scale was 225 where high points showed teachers had lower anxiety towards occupation.

Percentage and frequency were used to determine distribution of personal information of participants. The Shapiro Wilks normality test was applied to determine whether data had normal distribution was applied. Accordingly, data were determined as compliant with non-parametric test conditions and Man Whitney U and Kruskal Wallis tests were applied to determine the attitudes of teacher candidates towards their occupation for different variables. Findings of this study were as follows: There was significant difference for “OAST” total scores for “Gender”, “Age”, “Satisfaction with Department”, “Class”, “Faculty”, and “Doing Sports” ($p < 0.05$). Based on gender, in the subscales of "Task-Based Anxiety", "Student / Communication Based Anxiety" and "Assignment Based Anxiety", female participants achieved higher scores than male participants. Based on age, in "Mission-based anxiety" sub-dimension participants in 24 or older group have

scores higher than those of participants in the other age group. Based on satisfaction with department, in "Mission-based anxiety", "Economic / social Based anxiety", "Student / communication Based anxiety" and "Adaptation Based anxiety" sub-dimension, scores of participants who were not satisfied with their departments were higher than scores of other participants. Based on class level, in "Economic / Social Based Anxiety" and "Assignment Based Anxiety" sub-dimensions, scores of participants in 3rd grade were higher than participants in other class levels. Based on doing sport variable, in "Mission-based Anxiety", "Assignment Based Anxiety", "Adaptation Based Anxiety", "Colleague and Parent Based Anxiety" and "Personal Development Based anxiety" sub-scales, scores of participants who do not do sports regularly were higher than other participants. Based on faculty variable, in "Mission-based Anxiety", "Student / Communication Based Anxiety", "Assignment Based Anxiety", "Adaptation Based Anxiety", "Colleague and Parent Based Anxiety", and "School Management Based Anxiety" levels, scores of participants in Science-Education faculty were higher than scores of other participants.

Özbal and Ektirici (2017) analyzed occupational anxiety levels of physical education and sports teacher candidates and found that occupational anxiety levels showed difference for gender and age variables. Ünalı and Alaz (2008), Dursun and Karagün (2012) and Çubukçu and Dönmez (2011) stated that female teacher candidates had higher levels for three dimension namely self-centered, task-centered, and student-centered anxiety, compared to male teacher candidates. In this study, in "Task-Based Anxiety", "Student / Communication Based Anxiety" and "Assignment Based Anxiety", female participants achieved higher scores than male participants. Based on age, in the "Mission-based anxiety" sub-dimension participants in 24 or older group have scores higher than those of participants in the other age group. It could be stated that this is caused by being anxious about starting occupational life and being a good teacher. On the other hand, Atmaca (2013) showed that age factor had no significant effect on occupational anxiety levels of teacher candidates. Serin et al. (2015) investigated occupational anxiety levels of class teacher candidates for class level variable and found that there was no significant difference for class levels of teacher candidates.